

НАРЕДБА за изискванията към пчелния мед, предназначен за консумация от човека

Приета с ПМС № 3 от 6.01.2023 г., обн., ДВ, бр. 4 от 13.01.2023 г., в сила от 28.01.2023 г., изм. и доп., бр. 35 от 25.04.2025 г., в сила от 14.06.2026 г.

Чл. 1. С наредбата се определят изискванията към наименованията, състава, характеристиките, етикетирането, вземането на проби и лабораторното изпитване на пчелния мед, предназначен за консумация от човека.

Чл. 2. (1) Наименованието "пчелен мед" се използва за сладък продукт, получен от медоносни пчели (*Apis mellifera*) от нектара на растенията или от секрети на живите части на растенията, или от екскретите на смучещите насекоми по растенията, които пчелите събират, трансформират чрез комбиниране със специфични вещества от организма си, отлагат, дехидратират, складираят и съхраняват в пчелни килийки до съзряване.

(2) В зависимост от произхода на меда се използват следните наименования за отделните видове мед:

1. "цветен или нектарен пчелен мед" – за пчелен мед, получен от нектар на растения;
2. "манов пчелен мед" – за продукт, получен главно от екскретите на смучещи насекоми по растенията (*Hemiptera*) или от секрети на живи части от растенията.

(3) В зависимост от начина на производство и/или представяне на меда се използват следните наименования за отделните видове мед:

1. "пчелен мед във восъчна пита" – за пчелен мед, събиран от пчелите в килийките на новоизградени пити от пчелен восък без пило и продаван в запечатани цели пити или части от такива пити;
2. "пчелен мед с восъчна пита" – за продукт, съдържащ едно или повече парчета восъчна пита;
3. "отцеден пчелен мед" – за продукт, получен след отцеждането на разпечатана восъчна пита;
4. "центрофугиран пчелен мед" – за продукт, който е получен чрез центрофугиране на разпечатани восъчни пити;
5. "пресован пчелен мед" – за продукт, получен след пресоване на медени восъчни пити със или без прилагане на умерено нагряване, но не повече от 45° C;
6. (отм. – ДВ, **бр. 35 от 2025 г.**, в сила от 14.06.2026 г.).

(4) Наименованието "индустриален пчелен мед" се използва за пчелен мед, предназначен за промишлена употреба или като съставна част на други храни, които се подлагат на обработка.

(5) (Доп. – ДВ, **бр. 35 от 2025 г.**, в сила от 14.06.2026 г.) Медът по ал. 4 може да има чужд вкус или мирис, да е започнал да ферментира или да е ферментирал, или да е бил прегрят, или да е получен чрез отстраняване на чужди органични или неорганични примеси по начин, по който съществено се намалява съдържанието на цветни полени.

Чл. 3. (1) Наименованията на продуктите по чл. 2, ал. 2 и ал. 3, т. 3 – 5 могат да се заменят с наименованието "пчелен мед".

(2) Наименованието на продуктите по чл. 2, ал. 2 и ал. 3, т. 1 – 5 може да съдържа информация относно:

1. цветния или растителния произход, ако медът е получен изцяло или предимно от означения източник и притежава органолептични, физико-химични и микроскопски характеристики на съответния източник;
2. (доп. – ДВ, **бр. 35 от 2025 г.**, в сила от 14.06.2026 г.) регионалния, териториалния или географския произход на меда, ако продуктът произхожда изцяло от посочения район;
3. (изм. – ДВ, **бр. 35 от 2025 г.**, в сила от 14.06.2026 г.) специфични критерии за качеството на меда.

Чл. 4. Предлагаият на пазара пчелен мед се обозначава с наименованията по чл. 2, когато продуктът отговаря на изискванията на наредбата.

Чл. 5. При етиктирането на пчелен мед се спазват изискванията на Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията (ОВ, L 304 от 22.11.2011 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 1169/2011", и на Наредбата за предоставянето на информация на потребителите за храните, приета с Постановление № 97 на Министерския съвет от 2021 г. (обн., ДВ, бр. 25 от 2021 г.).

Чл. 6. (1) При етиктирането на индустриален пчелен мед изразът "предназначен за кулинарни цели" се отбелязва в непосредствена близост до основното наименование на продукта.

(2) В случаите, когато мед за индустриални цели е използван като съставна част на многокомпонентна храна, наименованието "пчелен мед" може да бъде използвано в наименованието на храната вместо "индустриален пчелен мед". В този случай думите "индустриален пчелен мед" се включват в списъка на съставките.

Чл. 7. (Изм. – ДВ, бр. 35 от 2025 г. , в сила от 14.06.2026 г.) (1) Страната на произход, където е бил добит медът, се посочва върху етикета.

(2) Когато медът произхожда от повече от една страна, страните на произход, където е бил добит медът, се посочват върху етикета в основното зрително поле в низходящ ред според техния дял от теглото на меда, заедно с процента, който представлява всяка от тези страни на произход. Допуска се отклонение от 5 на сто за всеки отделен дял в сместа, изчислен въз основа на документацията за проследимост на бизнес оператора.

(3) В случаите, когато броят на страните на произход в сместа от мед е повече от четири и четирите най-големи представляват повече от 50 на сто от сместа, се допуска да се посочват с процент само тези четири най-големи дяла, а останалите страни на произход се изписват в низходящ ред без посочване на процент.

(4) В случай на опаковки, съдържащи нетно количество мед, по-малко от 30 грама, наименованията на страните на произход могат да бъдат заменени с двубуквен код в съответствие с последната версия на двубуквения код по международния стандарт ISO 3166-1, която е в сила.

(5) Данните по ал. 1 – 4 се считат за задължителни данни по смисъла на чл. 9 от Регламент (ЕС) № 1169/2011.

Чл. 8. (Изм. – ДВ, бр. 35 от 2025 г. , в сила от 14.06.2026 г.) Транспортните контейнери и опаковки и придружаващата търговска документация на индустриален пчелен мед трябва да съдържат пълното наименование на продукта съгласно чл. 2, ал. 4.

Чл. 9. Пчелният мед, който се пуска на пазара или се влага в продукти, предназначени за човешка консумация, трябва да отговаря на изискванията, посочени в приложението.

Чл. 10. (1) Когато пчелният мед се пуска на пазара или се влага в продукти, предназначени за консумация от човека, не се допуска добавянето в меда на хранителни съставки, добавки в храните или добавянето на друго освен пчелен мед.

(2) Пчелният мед не трябва да съдържа несвойствени за състава му органични и неорганични примеси.

(3) Пчелният мед с изключение на индустриалния пчелен мед не трябва да има чужд вкус или мирис, признаци на начална ферментация, изкуствено предизвикани промени в киселинността или да е бил нагряван по начин, който води до разрушаване или значително деактивиране на естествените му ензими.

(4) (Изм. – ДВ, бр. 35 от 2025 г. , в сила от 14.06.2026 г.) Поленът и съставните елементи, характерни за пчелния мед, не трябва да се отстраняват, освен когато това не може да се избегне при пречистване на меда от чужди органични или неорганични примеси.

(5) Поленът в качеството си на естествен съставен елемент, характерен за меда, не се счита за съставка – по

смисъла на чл. 2, параграф 2, буква "е" от Регламент (ЕС) № 1169/2011, на продуктите, посочени в приложението към чл. 9.

Чл. 11. (1) (Изм. – ДВ, **бр. 35 от 2025 г.** , в сила от 14.06.2026 г.) Вземането на проби и лабораторното изпитване на пчелен мед за целите на официалния контрол се извършва съгласно изискванията на Наредба № 2 от 2024 г. за условията и реда за вземане на проби и лабораторно изпитване на храни (ДВ, бр. 31 от 2024 г.).

(2) За извършването на лабораторни изпитвания на пчелния мед се използват методи за анализ, които отговарят на изискванията на чл. 34 на Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно официалния контрол и другите официални дейности, извършвани с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита, за изменение на регламенти (ЕО) № 999/2001, (ЕО) № 396/2005, (ЕО) № 1069/2009, (ЕО) № 1107/2009, (ЕС) № 1151/2012, (ЕС) № 652/2014, (ЕС) 2016/429 и (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета, регламенти (ЕО) № 1/2005 и (ЕО) № 1099/2009 на Съвета и директиви 98/58/ЕО, 1999/74/ЕО, 2007/43/ЕО, 2008/119/ЕО и 2008/120/ЕО на Съвета и за отмяна на регламенти (ЕО) № 854/2004 и (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 89/608/ЕИО, 89/662/ЕИО, 90/425/ЕИО, 91/496/ЕИО, 96/23/ЕО, 96/93/ЕО и 97/78/ЕО на Съвета и Решение 92/438/ЕИО на Съвета (ОВ, L 95 от 7 април 2017 г.).

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. С тази наредба се въвеждат изискванията на:

- Директива 2001/110/ЕО на Съвета от 20 декември 2001 г. относно меда (специално българско издание, глава 13, том 33).
- Директива 2014/63/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за изменение на Директива 2001/110/ЕО на Съвета относно меда (ОВ, L 164, 3.06.2014 г.).
- (Нова – ДВ, **бр. 35 от 2025 г.** , в сила от 14.06.2026 г.) Директива (ЕС) 2024/1438 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 година за изменение на Директива 2001/110/ЕО на Съвета относно меда, Директива 2001/112/ЕО на Съвета относно соковете от плодове и някои сходни продукти, предназначени за консумация от човека, Директива 2001/113/ЕО на Съвета относно плодови конфитюри, желета и мармалади и подсладено пюре от кестени, предназначени за консумация от човека, и Директива 2001/114/ЕО на Съвета относно определени частично или напълно дехидратирани консервирани млека, предназначени за консумация от човека (ОВ, L 2024/1438 от 24.05.2024 г.).

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 2. Наредбата се приема на основание чл. 5 от Закона за храните.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

към Постановление № 31 на Министерския съвет от 22 април 2025 г.

за приемане на Наредба за изискванията към плодовите конфитюри,

желета, мармалади, желе-мармалади и подсладено пюре от кестени

(ДВ, **бр. 35 от 2025 г.**, в сила от 10.05.2025 г.)

.....
§ 2. (В сила от 14.06.2026 г. - ДВ, **бр. 35 от 2025 г.**) В Наредбата за изискванията към пчелния мед,

предназначен за консумация от човека, приета с Постановление № 3 на Министерския съвет от 2023 г. (ДВ, бр. 4 от 2023 г.), се правят следните изменения и допълнения:

§ 14. Постановлението влиза в сила в 14-дневен срок от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

- 1. Параграфи 2, 3 и 4, които влизат в сила от 14 юни 2026 г.
- 2. Параграф 6, т. 2, 3, 5, т. 6, букви "б" и "в", т. 7 – 10, които влизат в сила шест месеца след обнародването му в "Държавен вестник".
- 3. Параграф 7, който влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник".
- 4. Параграф 5, § 6, т. 1, 4 и т. 6, букви "а" и "г" и § 8 – 13, които влизат в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

§ 15. Пуснатите на пазара или етикетирани преди сроковете по § 14, т. 1 и 2 продукти по § 2, 3, 4, 6 и 7 могат да продължат да се предлагат на пазара до изчерпване на наличните количества.

Приложение

към чл. 9

Изисквания към състава и характеристиките на пчелния мед

№ по ред	Състав и характеристики	Изискване
1	2	3
1.	Състав	Смес от различни захари, предимно фруктоза и глюкоза, както и други вещества като органични киселини, ензими и твърди частици, получавани при неговото събиране
2.	Цвят	От почти безцветен до тъмнокафяв
3.	Консистенция	Течна, вискозна или частично или напълно кристална
4.	Мирис и аромат	Варират и са свързани с растителния произход
5.	Съдържание на захари:	
5.1	Общо съдържание на глюкоза и фруктоза:	
5.1	Нектарен пчелен мед	не по-малко от 60 g/100 g
5.1	Манов пчелен мед и смеси от манов и нектарен пчелен мед	не по-малко от 45 g/100 g
5.2	Съдържание на захароза:	
5.2	Пчелен мед от: бяла акация (<i>Robinia Pseudoacacia</i>), люцерна (<i>Medicago sativa</i>), банксия мензиези (<i>Banksia menziesii</i>), хедисарум (<i>Hedysarum</i>), евкалипт (<i>Eucalyptus camadulensis</i>), еукрифия лусида, еукрифия милигани (<i>Eucriphia lucida</i> , <i>Eucriphia</i>	не повече от 10 g/100 g

	<i>milliganii</i>), цитрус (<i>Citrus spp.</i>)	
5.2.2.	Пчелен мед от: лавандула (<i>Lavandula spp.</i>), пореч (<i>Borago officinalis</i>)	не повече от 15 g/100 g
5.2.3.	Всички останали видове пчелен мед	не повече от 5 g/100 g
6.	Съдържание на влага:	
6.1.	Индустриален пчелен мед от пирен (<i>Calluna</i>)	не повече от 25 %
6.2.	Пчелен мед от пирен (<i>Calluna</i>) и всякакъв тип индустриален пчелен мед, различен от този по т. 6.1	не повече от 23 %
6.3.	Всички останали видове пчелен мед	не повече от 20 %
7.	Съдържание, неразтворимо във вода:	
7.1.	Пресован пчелен мед	не повече от 0,5 g/100 g
7.2.	Всички останали видове пчелен мед	не повече от 0,1 g/100 g
8.	Електропроводимост:	
8.1.	Изключения: манов пчелен мед от арбутус (<i>Arbutus unedo</i>), ерика (<i>Erica</i>), евкалипт, липа (<i>Tilia spp.</i>), пирен калуна (<i>Calluna vulgaris</i>), лептоспермум (<i>Leptospermum</i>), чаено дърво (<i>Mellaleuca spp.</i>)	не се нормира
8.2.	Манов пчелен мед и кестенов пчелен мед и смеси от тях с изключение на тези по т. 8.1	не по-малко от 0,8 mS/cm
8.3.	Всички останали видове пчелен мед и смеси от тях без посочените в т. 8.1 и 8.2	не повече от 0,8 mS/cm
9.	Съдържание на свободни киселини:	
9.1.	Индустриален пчелен мед	не повече от 80 милиеквиваленти киселина на 1000 g
9.2.	Всички останали видове пчелен мед	не повече от 50 милиеквиваленти киселина на 1000 g
10.	Диастазна активност и съдържание на хидроксиметилфурфурол (HMF), определени след обработка и смесване:	
10.1.	Диастазна активност (по Schade-скала):	
10.1.1.	Пчелен мед с ниско естествено съдържание на ензими (например мед от citrusи) и със съдържание на хидроксиметилфурфурол не повече от 15 mg/kg	не по-малко от 3
10.1.2.	Всички останали видове пчелен мед с изключение на индустриален пчелен мед	не по-малко от 8
10.2.	Съдържание на хидроксиметилфурфурол (HMF):	
10.2.1.	Пчелен мед от декларирани географски региони с тропически климат и смеси от тези видове мед	не повече от 80 mg/kg
10.	Всички останали видове пчелен мед с изключение	не повече от 40 mg/kg и съгласно

2.2 .	на индустриален пчелен мед	изискването по т. 10.1.1
----------	----------------------------	--------------------------